

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

Az európai adatvédelmi biztos véleményének összefoglalója a foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatáról, a munkavállalók mobilitási szolgáltatásokhoz való hozzáféréséről és a munkaerőpiacok további integrációjáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatról

(A vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján: www.edps.europa.eu)

(2014/C 222/05)

1. BEVEZETÉS

1.1. Egyeztetés az európai adatvédelmi biztossal

2014. január 17-én a Bizottság elfogadta a foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatáról, a munkavállalók mobilitási szolgáltatásokhoz való hozzáféréséről és a munkaerőpiacok további integrációjáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot (a továbbiakban: a javaslat) ⁽¹⁾. A Bizottság egyeztetés céljából még ugyanezen a napon elküldte a javaslatot az európai adatvédelmi biztosnak.
- Az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy a Bizottság még a rendeletjavaslat elfogadása előtt egyeztetett vele, valamint azt is, hogy lehetősége nyílt arra, hogy a Bizottság számára előterjessze nem hivatalos észrevételeit. A Bizottság ezen észrevételek közül többet is figyelembe vett. Ennek eredményeként megerősödtek a rendeletjavaslatban szereplő adatvédelmi biztosítékok. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli továbbá, hogy a preambulum utal a vele folytatott egyeztetésre.

1.2. A javaslat célkitűzése és hatálya

- A javaslat célja, hogy „javítsa a munkavállalók hozzáférését az EU-n belüli munkavállalói mobilitást támogató szolgáltatásokhoz, ezáltal pedig elősegítse a méltányos mobilitást, és biztosítsa a foglalkoztatási lehetőségekhez való jobb hozzáférést az egész Unióban” ⁽²⁾.
- A javaslat célja, hogy megújult, naprakész jogi keretet biztosítson az egy ideje már működő EURES foglalkoztatási mobilitási portál működéséhez ⁽³⁾. A javasolt szabályok a portál jelenlegi működésének módját is alapvetően megváltoztatják.
- A mai állapot szerint a portál olyan eszközt nyújt az álláskeresőknek, amelynek segítségével munkáltatót találhatnak az egész Unióban, és fordítva: a munkáltatók Unió-szerte álláskeresőkre lelhetnek közvetlenül a portálon keresztül, mint sok más magánüzemeltetésű álláskereső oldal. Az álláskeresők regisztrálhatnak a portálon, és a róluk szóló összefoglalókat ott elhelyezhetik. Amikor a lehetséges munkáltatók üres álláshelyet szeretnének betölteni, hozzáférhetnek az oldalhoz, böngészhetnek és kereshetnek rajta a profilok között. Az EURES foglalkoztatási portál a Bizottság irányítása alatt áll, és a Bizottság szervein kapott helyet.
- A javasolt változtatások közé tartoznak az EURES-ben elérhető üres álláshelyek számának növelését és a jelöltek körének bővítését elősegítő intézkedések is. A változtatások ezenfelül bővítik a portál képességeit azzal, hogy lehetővé teszik az üres álláshelyek álláshirdetésekkal történő automatikus összekapcsolását.
- E célból az önéletrajzok és állásajánlatok közvetlen regisztrációjának jelenlegi rendszerét olyan rendszer váltja fel/egészíti ki, amelyben állami foglalkoztatási szolgálatok és más „felhatalmazott” foglalkoztatási szolgálatok (ún. EURES-partnerek) a birtokukban lévő önéletrajz- és álláshely-adatbázisokból kinyert „megfeleltethető” és beszerkesztett adatokból származó korlátozott, válogatott összeállítást bocsátanak rendelkezésre az EURES-en keresztül.

⁽¹⁾ COM(2014) 6 final.

⁽²⁾ Indokolás, 1.1. szakasz.

⁽³⁾ Lásd: <https://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=hu>

8. Illusztrációképpen ide olyan adatkategóriák tartoznának, mint pl. az adott foglalkozás vagy készség, iskolai végzettség, nyelvtudás, járművezetői engedély, szakmai gyakorlat (évek száma), a szerződés jellege (határozatlan vagy határozott idejű) és a foglalkoztatás helye. Ahhoz, hogy ezek az adatok a pályázó részéről az EURES-ben rendelkezésre bocsáthatók legyenek (az önéletrajzi adatokból kivonatolt adatok), az érintett egyének kifejezett beleegyezése szükséges.
9. Az adatokat szisztematikusan a rendszerbe töltő szervezetek közé nem csupán a „tagállamok állami foglalkoztatási szolgálatait”, hanem más „felhatalmazott” EURES-partnerek is tartoznak. Másképpen fogalmazva: az EURES-hálózatban való részvétel minden olyan – állami vagy magántulajdonban lévő – foglalkoztatási szolgálat számára nyitva áll, amely megfelel a minimumkövetelményeknek (amelyeket a javaslat 1. melléklete határoz meg).
10. Az EURES-portál megfeleltetési eszközének köszönhetően a rendelet várhatóan lehetővé teszi, hogy a portál „EU-szerte jó minőségű, automatizált megfeleltetést végezzen az állásajánlatok és az önéletrajzok között, hogy minden uniós nyelvre fordítson, és hogy értelmezni tudja a nemzeti és ágazati szinten elsajátított készségeket, képességeket, képzéseket, illetve a gyakorolt foglalkozásokat” ⁽¹⁾.
11. A megfeleltetést eredményező folyamatot bármelyik EURES-partner elindíthatja. Ha a megfeleltetés pozitív eredményt ad, a megfeleltetést kérő szervezet listát kap a megfelelő kérelmezői profilokról ⁽²⁾. Főszabályként azonban a lista nem tartalmazza az érintett pályázók nevét, aktuális önéletrajzát vagy más személyes adatait. Ezen adatok – kérésre – beszerezhetők attól az EURES-partnertől, amely föltette az adatokat az EURES-portálra ⁽³⁾.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

38. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy a Bizottság a javaslat szövegezése során körültekintően mérlegelte a személyes adatok védelméhez való jogot. A javaslat konkrétan megköveteli az érintett munkavállalók kifejezett beleegyezését, és kellően figyelembe veszi az érintettek jogait, köztük az adataikhoz való hozzáféréshez és adataik helyesbítéséhez való jogukat. Ezenkívül a javaslat kifejezetten nem írja elő vagy ösztönzi a keresőrobotok alkalmazását, és valóban adatvédelmi aggályokat vet fel ezzel kapcsolatban az Indokolásban.
39. E véleményben bizonyos további javító intézkedésekre teszünk javaslatot:
 - a szöveget egy preambulumbekazdássel lehetne kiegészíteni, amely kifejti, mit jelent a beleegyezés 14. cikk (3) bekezdése szerinti részletessége;
 - a 15. cikk (3) bekezdésében „az EURES-portál által” szöveg és az „elérhetővé tett valamennyi állásajánlat-hoz, álláspályázathoz és önéletrajzhoz” szövegrész közé be lehetne szúrni „a 14. cikkel összhangban” szöveget,
 - a 17. cikk (4) bekezdésében a „vonatkozó általános információkhoz” szövegrész helyett a „vonatkozó információkhoz” szöveget kellene szerepeltetni,
 - a rendelettervezetet konkrét érdemi rendelkezéssel vagy preambulumbekazdássel lehetne kiegészíteni, amely előírja, hogy az EURES-portál fejlesztésénél alkalmazni kell a beépített adatvédelem elvét. Ezenfelül az érdemi rendelkezések között vagy legalább a preambulumbekazdásekben – az e véleményben foglaltak szerinti – további iránymutatás közlése is hasznos lehet,
 - a rendeletnek egyértelműbben meg kellene határoznia, hogy ki és milyen garanciák mellett rendelkezhet hozzáféréssel az adatbázishoz,

⁽¹⁾ Indokolás, 1.4. szakasz.

⁽²⁾ Ahogyan a 8. pontban megjegyeztük, a profilok közé olyan adatkategóriák tartoznak, mint pl. az adott foglalkozás vagy készség, iskolai végzettség, nyelvtudás, járművezetői engedély, szakmai gyakorlat (évek száma), a szerződés jellege (határozatlan vagy határozott idejű) és a foglalkoztatás helye, amelyek az EURES-ben elérhetőek.

⁽³⁾ Ennek alapján úgy tűnik, hogy a pályázók úgy is dönhetnek, hogy teljes önéletrajzukat elérhetővé teszik a portál számára. Ezenfelül egy kitölthető szöveges mezőben olyan információkat is megadhatnak a beszerkesztett szabványinformációk kiegészítéseképpen, amelyek a megfeleltetési eszköz használata során a találatok között megjelennek.

- Azt is tovább kellene pontosítani a rendelet szövegében, hogy hogyan működik az automatizált megfeleltetés. A rendeletnek mindenképpen ki kellene mondania, hogy az EURES-portálon keresést végzők – kivéve, ha a munkavállaló úgy dönt, hogy teljes önéletrajzát elérhetővé teszi az EURES-en – közvetlenül nem férnek hozzá a pályázók nevéhez, önéletrajzához vagy más, közvetlenül azonosítható személyes adataihoz, csakis a birtokukban lévő önéletrajz-adatbázisokból kinyert, „megfeleltethető” és beszerkesztett adatokból származó korlátozott, válogatott összeállításhoz,
- Végül az adatfeldolgozás célját és az adatok további felhasználásának elfogadható módjait egyértelműen meg kellene határozni a rendeletjavaslatban.

Kelt Brüsszelben, 2014. április 3-án.

Giovanni BUTTARELLI

az európai adatvédelmi biztos helyettese
